

UCHWAŁA NR
RADY MIASTA KATOWICE

z dnia 2025 r.

w sprawie nadania ulicy położonej na terenie miasta Katowice nazwy "Bonifraterska"

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 13 w związku z art. 6 i 7 ust. 1 pkt 2, art. 40 ust. 1 i art. 42 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.), po przeprowadzeniu konsultacji społecznych w trybie art. 5 ust. 5 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2023 r. poz. 1491 z późn. zm.)

Rada Miasta Katowice
uchwała:

§ 1. 1. Nadać nazwę "Bonifraterska" nowo powstałej ulicy łączącej ulice: Tadeusza Dobrowolskiego, Henryka Mikołaja Góreckiego oraz Nadgórników z ul. Katowicką (rondo) w dzielnicy Bogucice.

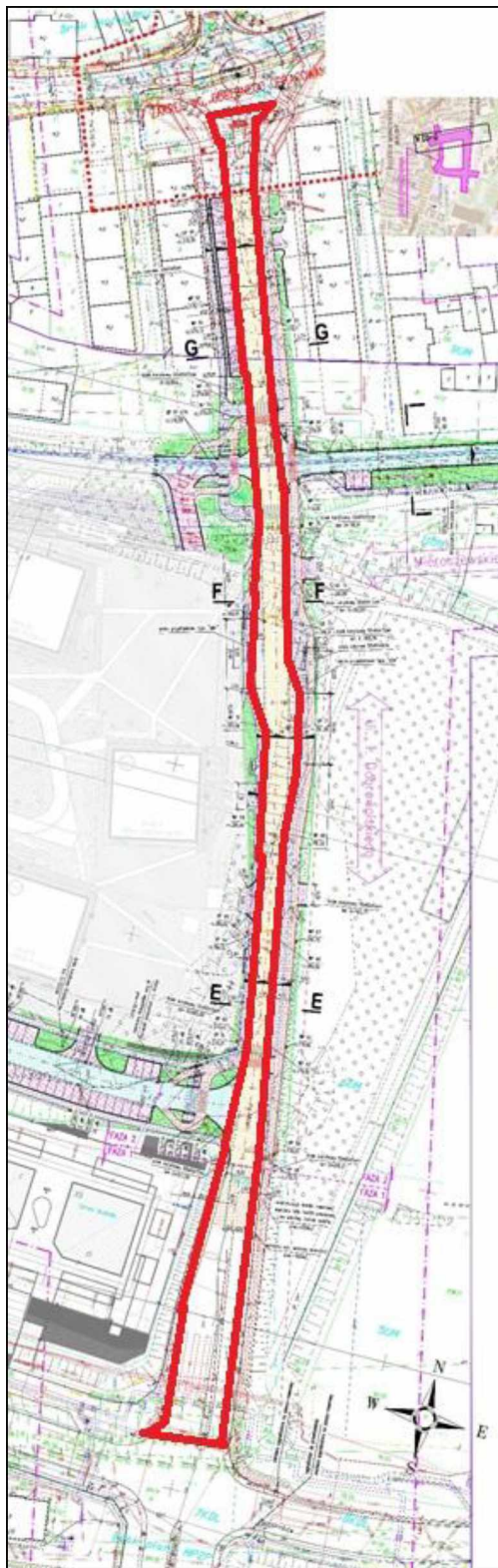
2. Ulica, o której mowa w ust. 1, stanowi drogę wewnętrzną położoną na działkach: nr 152/6, 152/7, 153/8, 153/9 karta mapy 22 obręb Bogucice-Zawodzie oraz nr 8/23, 8/36, 9/1, 10, 11/4, 11/5, 11/6, 40/1, 85/45, 85/46, 85/47, 85/48, 85/49, 85/50, 85/51, 85/52, 85/53 karta mapy 29 obręb Bogucice-Zawodzie będących własnością Miasta Katowice. Usytuowanie ulicy ilustruje szkic sytuacyjny, stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

3. Informacja na temat nazwy stanowi załącznik nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierzyć Prezydentowi Miasta Katowice.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

ul. Bonifraterska

Bonifratrzy (członkowie zakonu szpitalnego św. Jana Bożego) do Bogucic w powiecie katowickim przybyli na zaproszenie ks. Leopolda Markiefki, który w 1871 roku przekazał zakonowi pieniądze i ziemię pod budowę klasztoru i szpitala. Zakonnicy specjalizujący się w farmacji i medycynie przeniesieni zostali na Górny Śląsk z domu macierzystego we Wrocławiu. Wybór tego właśnie zgromadzenia nie był przypadkowy – ze względu na rozwój przemysłu, a więc i wzrost liczby ludności, na Śląsku zrodziła się pilna potrzeba budowy nowoczesnej lecznicy. Uroczyste poświęcenie szpitala, budynku klasztornego i kaplicy pw. Św. Aniołów Stróżów miało miejsce we wrześniu 1874 roku. Leczenie nie było jednak jedynym zajęciem zakonników. Zgodnie z dewizą zgromadzenia „Bracia, czyńcie dobro!” prowadzili oni także działalność charytatywną, wydawali ubogim posiłki oraz odzież.

Kiedy w 1922 roku Katowice wraz z powiatem zostały przyłączone do Polski, konwent stał się częścią prowincji polskiej. Międzywojnie to okres rozwoju zarówno lecznicy, jak i klasztoru. Na czas remontu i rozbudowy krakowskiego klasztoru w latach 1926–1934, w Bogucicach umieszczono nowicjat, w efekcie czego w 1931 roku stale przebywało tutaj 31 braci zakonnych. W latach 1933–1936 rozbudowano szpital, dodając jedną kondygnację, oraz zakupiono nowoczesną aparaturę. Dzięki modernizacji lecznica posiadała odtąd 300 łóżek oraz ambulatorium dla chorych niepotrzebujących stałej opieki. Bracia prowadzili kuchnię dla ubogich. Działalność zakonu stanowiła znaczący wkład w próbach łagodzenia skutków kryzysu gospodarczego w latach 1929–1935, który nie oszczędził także Ślązaków – wielu z nich borykało się z bezrobociem, a tym samym brakiem środków do życia.

We wrześniu 1939 roku, po wkroczeniu do Katowic hitlerowców, szpital został przeznaczony na cele wojskowe, a w listopadzie bonifratrzy zostali wysiedleni i zmuszeni do wyjazdu do Krakowa. W wyniku pożogi wojennej większość zakonnej dokumentacji uległa zniszczeniu. Po zakończeniu II wojny światowej zakonnicy powrócili do Bogucic, nie odzyskali jednak budynku służącego celom medycznym, w którym władze utworzyły upaństwowiony Szpital Miejski nr 1.

W 2009 roku, w roku jubileuszu 400-lecia obecności bonifratrów w Polsce oraz po siedemdziesięciu latach przerwy w ich działalności medycznej w Katowicach, lecznica została oddana zakonowi. W ten sposób szpital pw. Św. Aniołów Stróżów wznowił swoją pracę. W kolejnych latach zakonnicy przystąpili do modernizacji aparatury medycznej oraz rozpoczęli remont mający na celu dostosowanie placówki do nowych potrzeb. Głównym celem katowickich bonifratrów jest dziś dbałość o zapewnienie poczucia bezpieczeństwa na każdym etapie leczenia, zatrudnianie wykwalifikowanego personelu medycznego, stwarzanie mu warunków do ciągłego podnoszenia kwalifikacji i wiedzy, zwiększania zakresu i liczby wykonywanych usług medycznych, popularyzowanie wiedzy o zdrowiu poprzez organizowanie wystaw i współpracę z innymi organizacjami. Ponadto zakonnicy podejmują działania mające na celu ochronę cennego dziedzictwa, remontując szpital oraz kaplicę, której przywrócono pierwotny wystrój.

Zakon bonifratrów związany jest z Bogucicami od ponad 150 lat, cały czas służąc mieszkańcom. Bez wątpienia zasługuje, więc na godne upamiętnienie w przestrzeni miejskiej.

Oprac. Muzeum Historii Katowic

Uzasadnienie

W dniu 11 kwietnia 2024 roku Radni Rady Miasta Okręgu nr 5 VIII kadencji: Maciej Biskupski, Krystyna Panek, Damian Stępień, Adam Szymczyk i Barbara Wnęk-Gabor złożyli wniosek o nadanie nazwy "Bonifraterska" nowo wybudowanemu w latach 2023-2024 odcinkowi ulicy, łączącemu skrzyżowanie ulic: Henryka Mikołaja Góreckiego oraz Nadgórników oraz ul. Katowicką. Komisja Organizacyjna Rady Miasta Katowice na posiedzeniu w dniu 16 kwietnia 2024 roku pozytywnie zaopiniowała przedmiotowy wniosek. Uzyskał on także pozytywną opinię Rady Dzielnicy nr 13 Bogucice, zawartą w uchwale nr 128 z dnia 13 stycznia 2025 roku.

Celem nadania ww. nazwy konieczna jest również zmiana uchwały nr LIII/1260/14 Rady Miasta Katowice z dnia 10 września 2014 r. w sprawie nadania ulicom położonym na terenie miasta Katowice nazw: "Henryka Mikołaja Góreckiego" oraz "Tadeusza Dobrowolskiego" w zakresie dotyczącym ul. Tadeusza Dobrowolskiego oraz załącznika mapowego.

Zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) podejmowanie uchwał w sprawach herbu gminy, nazw ulic i placów będących drogami publicznymi lub nazw dróg wewnętrznych w rozumieniu ustawy o drogach publicznych, a także wznoszenia pomników należy do wyłącznej właściwości rady gminy.